

SEANCES DU MERCREDI 22 DECEMBRE 1982
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 22 DECEMBER 1982ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE :

CONGES :

Page 780.

MESSAGES :

Chambre des représentants, p. 780.

PROJETS DE LOI (Discussion) :

Projet de loi contenant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1982.

Projet de loi ajustant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1981.

Discussion générale. — *Orateurs* : Mme Hanquet, rapporteur, MM. Eicher, De Rouck, De Kerpel, J. Peetermans, Mme De Pauw-Deveen, M. Coens, ministre de l'Education nationale, M. Tromont, ministre de l'Education nationale, p. 781.

Projet de loi contenant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1982.

Discussion et vote des articles, p. 788.

Projet de loi ajustant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1981.

Discussion et vote des articles, p. 790.

Projet de loi fixant pour l'année 1983 le contingent de l'armée.

Discussion générale. — *Orateurs* : M. R. Maes, M. Vreven, ministre de la Défense nationale, p. 790.

Discussion et vote des articles, p. 791.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1982-1983
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1982-1983

INHOUDSOPGAVE :

VERLOF :

Bladzijde 780.

BOODSCHAPPEN :

Kamer van volksvertegenwoordigers, blz. 780.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking) :

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1982.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1981.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : mevrouw Hanquet, rapporteur, de heren Eicher, De Rouck, De Kerpel, J. Peetermans, mevrouw De Pauw-Deveen, de heer Coens, minister van Onderwijs, de heer Tromont, minister van Onderwijs, blz. 781.

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1982.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 788.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1981.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 790.

Ontwerp van wet tot vaststelling van de legersterkte voor het jaar 1983.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : de heer R. Maes, de heer Vreven, minister van Landsverdediging, blz. 790.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 791.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. De Seranno, secrétaire, prend place au bureau.

De heer De Seranno, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.

De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

M. Califice, à l'étranger, demande un congé.

Vraagt verlof : de heer Califice, buitenslands.

— Ce congé est accordé.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. Hismans, pour raison de santé; Seeuws, pour des devoirs administratifs et Delmotte, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce matin.

Afwezig met bericht van verhindering : de heren Hismans, om gezondheidsredenen; Seeuws, wegens bestuursplichten en Delmotte, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

BOODSCHAPPEN — MESSAGES

De Voorzitter. — Bij boodschappen van 21 december 1982 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet :

1° Houdende aanpassing van de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1982;

Par messages du 21 décembre 1982, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi :

1° Ajustant le budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1982;

— Verwezen naar de commissie voor de Financien.

Renvoi à la commission des Finances.

2° Tot vaststelling van de Nederlandse tekst en tot aanpassing van de Franse tekst van het Wetboek van koophandel, boek 1, titel IX;

2° Etablissant le texte néerlandais et adaptant le texte français du titre IX du livre 1er du Code de commerce;

3° Tot wijziging van de wetten op de handelvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935.

3° Modifiant les lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935.

— Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Renvoi à la commission de la Justice.

Bij boodschappen van dezelfde dag, deelt de Kamer mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden, de ontwerpen van wet :

1° Houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1982;

Par messages du même jour, la même assemblée fait connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat, les projets de loi :

1° Contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1982;

2° Houdende de begroting der Dotaties voor het begrotingsjaar 1982;

2° Contenant le budget des Dotations de l'année budgétaire 1982;

3° Houdende de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1982;

3° Contenant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1982;

4° Houdende de begroting van het ministerie van Economische Zaken voor het begrotingsjaar 1982;

4° Contenant le budget du ministère des Affaires économiques de l'année budgétaire 1982;

5° Waarbij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen ertoe gemachtigd wordt, onder waarborg van de Staat, leningen uit te schrijven ten belope van een som van 9,5 miljard frank, bestemd voor de financiering van de investeringsuitgaven en voor de dekking van de geboekte waardevermeerdering van de stock van de voorraden;

5° Autorisant la Société nationale des chemins de fer belges à émettre, sous la garantie de l'Etat, des emprunts à concurrence d'un montant de 9,5 milliards de francs, destinés au financement de dépenses d'investissements et à la couverture de l'augmentation enregistrée dans la valeur du stock des approvisionnements;

6° Waarbij de Koning gemachtigd wordt de staatswaarborg te verlenen voor de terugbetaling van het kapitaal van de leningen afgesloten krachtens de wet van 15 januari 1981 die de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen ertoe machtigt leningen uit te schrijven ten belope van 1 500 000 000 frank, bestemd om de vernieuwingsuitgaven van rijdend materieel en van poren te dekken.

6° Autorisant le Roi à attacher la garantie de l'Etat au remboursement du capital des emprunts contractés à la faveur de la loi du 15 janvier 1981 autorisant la Société nationale des chemins de fer belges à émettre des emprunts à concurrence de 1 500 000 000 de francs destinés à couvrir des dépenses de renouvellement de matériel et de voies.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Par message du même jour, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour :

24 projets de loi accordant la grande naturalisation avec dispense du droit d'enregistrement;

Bij boodschap van dezelfde dag zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen :

24 ontwerpen van wet houdende toekenning van de staatsnaturalisatie met vrijstelling van het registratierecht;

1 projet de loi accordant la grande naturalisation avec dispense de la condition de résidence;

1 ontwerp van wet houdende toekenning van de staatsnaturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde;

116 projets de loi accordant la grande naturalisation;

116 ontwerpen van wet houdende toekenning van de staatsnaturalisatie;

50 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense du droit d'enregistrement;

50 ontwerpen van wet houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van het registratierecht;

8 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense de la condition de résidence;

8 ontwerpen van wet houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van het registratierecht;

663 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire;

663 ontwerpen van wet houdende toekenning van de gewone naturalisatie;

1 projet de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense de la condition de résidence, par application de la loi du 28 février 1962;

1 ontwerp van wet houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde, in toepassing van de wet van 28 februari 1962;

62 projet de loi accordant la naturalisation ordinaire par application de la loi du 28 février 1962.

62 ontwerpen van wet houdende toekenning van de gewone naturalisatie, in toepassing van de wet van 28 februari 1962.

— Renvoi à la commission des Naturalisations.

Verwezen naar de commissie voor de Naturalisaties.

Par messages du même jour, la même assemblée fait connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils ont été amendés par le Sénat :

2 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense de la condition de résidence;

Bij boodschappen van dezelfde dag, deelt de Kamer mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij door de Senaat werden geamendeerd :

2 ontwerpen van wet houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde;

5 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire.

5 ontwerpen van wet houdende toekenning van de gewone naturalisatie.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES AFFAIRES CULTURELLES COMMUNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1982

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES AFFAIRES CULTURELLES COMMUNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1981

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE CULTURELE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1982

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE CULTURELE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1981

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen des projets de loi relatifs au budget des Affaires culturelles communes.

Wij vatten de beraadslaging aan over de ontwerpen van wet betreffende de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

Mme Hanquet, rapporteur. — Monsieur le Président, chers collègues, les budgets dont j'ai l'honneur de présenter le rapport au nom de votre commission de l'Enseignement et de la Science se rapportent aux Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1982 et à l'ajustement du budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1981.

Tout d'abord, les ministres de l'Education nationale ont rappelé que l'arrêté royal du 26 janvier 1982 a chargé les deux ministres de l'Education nationale de la gestion conjointe des affaires relatives aux matières visées à l'article 59bis, § 2, 1er, de la Constitution, c'est-à-dire des matières culturelles, pour autant qu'elles concernent des institutions établies dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale, s'adressant aux deux communautés et non considérées comme appartenant exclusivement à l'une ou l'autre, ainsi que des affaires relatives aux institutions

de coopération culturelle internationale, laquelle est visée dans l'article 59bis, § 2, 3°, de la Constitution, lorsque ces institutions ont des activités qui ne s'adressent pas exclusivement à l'une ou l'autre des communautés.

Le problème de la compétence des ministres de l'Education nationale pour les Affaires culturelles communes a déjà été soulevé lors de la discussion du budget 1981.

A ce propos, les ministres expriment le fondement logique de leurs compétences, tout en rappelant que le Parlement a la possibilité de se prononcer sur d'autres formules, notamment sur la gestion commune par la Communauté française et la Communauté flamande.

Les ministres affirment leur volonté de voir les institutions concernées déployer leurs activités dans l'intérêt de toutes les communautés du pays.

Le projet de loi contient en fait une restriction de 15,6 millions sur la contribution à l'Unesco. La Commission nationale représentant le gouvernement et les diverses institutions nationales œuvrant dans le domaine de l'enseignement, de la recherche scientifique et de la culture est, depuis 1974, gérée quotidiennement par deux secrétaires généraux, l'un francophone, l'autre néerlandophone. Les ministres se sont montrés disposés à examiner les propositions que les communautés pourraient émettre dans le cadre de la concertation entre celles-ci et le gouvernement national.

Le budget des Affaires culturelles communes a subi, comme d'autres, une réduction. Dans cette situation, une attention particulière a été apportée au Théâtre royal de la Monnaie et à l'Orchestre national de Belgique. Depuis juillet 1982, les ministres ont réuni une table ronde pour rencontrer la crise que traverse le monde musical communautaire. Cette table ronde regroupe exclusivement les représentants du Théâtre royal de la Monnaie, de l'Orchestre national de Belgique et de la Société philharmonique, ainsi que les syndicats représentés dans ces organismes. Les orchestres de la BRT et de la RTBF n'ont donc pas participé au débat parce qu'ils dépendent des communautés, ce qui n'exclut pas, selon les affirmations des ministres, que des contacts soient pris dès les conclusions des travaux de la table ronde.

Un nouveau parastatal va remplacer l'ASBL « Palais des Beaux-Arts », tâche difficile, surtout en raison du lourd passif. La Loterie nationale a apporté une allocation pour aider à sauver notre patrimoine culturel au sujet duquel l'inquiétude reste grande.

La Fonction publique examine le problème du cadre et du statut du personnel avec comme objectif la parité linguistique à tous niveaux, en attendant la mise en place du parastatal au début de l'année prochaine.

L'ASBL continue donc à fonctionner selon son règlement propre, notamment dans ses rapports avec les sociétés auxiliaires. Le gouvernement n'a pas encore pris position quant au regroupement de toutes les institutions scientifiques en un seul établissement d'intérêt public. Les rapports du commissaire royal des 31 mars et 30 septembre 1982 ne fournissent encore aucune conclusion définitive.

Les insuffisances budgétaires affectent les institutions scientifiques depuis de nombreuses années. Une attitude plus prospective est réclamée par les commissaires. Les uns évoquent la communautarisation des institutions scientifiques si les universités sont communautarisées, d'autres estiment que la gestion de ces institutions pourrait être confiée aux communautés sans pour autant les scinder car elles concernent d'ailleurs une population non composée exclusivement de nationaux.

Dans le budget examiné, figure une inscription budgétaire destinée à assurer le fonctionnement des deux sections réunies de la Commission nationale pour les monuments et sites statuant sur les propositions de classement des édifices religieux qui sont soumises aux ministres de l'Education nationale.

On peut dire que la préoccupation communautaire a été exprimée durant tout le débat par plusieurs commissaires. Les ministres sont disposés à discuter de toute formule de gestion. Ils ont toutefois rappelé que la suppression de la gestion nationale implique l'application d'une loi à majorité spéciale.

Les articles et l'ensemble du projet de loi ajustant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1981 ont été adoptés par neuf voix contre une et cinq abstentions.

Pour l'année budgétaire 1982, l'amendement ministériel comprenant le passage de l'inscription de la subvention au Palais des Beaux-Arts, du titre I, section 35, article 41.03, soit un montant de 2,5 millions et au titre I, section 31, article 33.10, en raison du fait que le Palais des Beaux-Arts n'a pas encore le statut organique d'intérêt public, a été adopté par neuf voix contre six. De ce fait, l'article 7 du projet devient sans objet. Les autres articles ainsi que l'ensemble du projet de loi, pour l'année 1982, sont adoptés par neuf voix contre six.

Le rapport a été approuvé à l'unanimité des quinze membres présents. (Applaudissements sur les bancs de la majorité.)

M. le Président. — La parole est à M. Eicher.

M. Eicher. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, chers collègues, le projet de loi qui nous est soumis prévoit, à la section 33, des crédits pour les dépenses courantes et pour les dépenses de capital des Affaires culturelles de langue allemande. Au titre I, page 14, sont prévus 6,3 millions et au titre II, page 19, 600 000 francs.

Permettez-moi de regretter, d'abord, que ce projet de budget soit voté alors que les sommes prévues sont déjà dépensées. Plus grave, cependant, me semble le fait que, dans le budget des Affaires culturelles de la Communauté germanophone de l'année 1982, tel qu'il a été voté par le Conseil de la Communauté culturelle allemande, le 7 juin dernier, se retrouvent également des dépenses courantes pour biens et services d'un montant de 2,6 millions pour les mêmes postes, destinées au service des Affaires culturelles de la Communauté culturelle allemande.

Dans le projet 1983, ce montant passe même à 4,5 millions. Les crédits prévus dans ce budget des Affaires culturelles communes pour l'administration de la Communauté germanophone sont donc manifestement insuffisants, et je demande des explications précises à ce sujet au gouvernement.

Pourquoi la Communauté germanophone doit-elle, sans pour cela obtenir des crédits supplémentaires pour sa dotation, subvenir à des besoins qui, en fait, sont à charge du présent budget national ?

Quand le gouvernement envisagera-t-il le transfert des montants réellement adaptés aux besoins de l'administration de la Communauté germanophone ? Cela ne semble pas être le cas en 1983, vu que seulement ces 4,5 millions sont prévus.

J'ai l'impression d'avoir affaire ici à une injustice flagrante envers ma Communauté.

Dann möchte ich dem Herrn Minister eine Frage in meiner Muttersprache stellen.

Es gibt in unserem Lande drei Gemeinschaften und nicht zwei, und zwar als dritte die deutschsprachige. Können Sie mir erklären, inwieweit diese dritte deutschsprachige Gemeinschaft in und an den verschiedenen nationalen oder internationalen Vereinigungen und Einrichtungen, von denen in diesem Haushaltsentwurf die Rede ist, beteiligt ist ?

Ich erlaube mir, nur einige zu zitieren :

- Palast der schönen Künste;
- Das Königliche Münztheater;
- Das Nationalorchester von Belgien;
- Der Nationale Sportfonds;
- Europalia;
- Unesco usw.

A propos Unesco, wissen Sie, daß kein einziger Deutschsprachiger der Nationalen Unesco-Kommission angehört, obwohl ihr über 30 Personen angehören ?

Sehr geehrter Herr Minister, ich würde es begrüßen, wenn Sie mir eine präzise und keine ausweichende Antwort auf meine Frage geben könnten.

Je vous remercie de votre attention. (*Applaudissements sur divers bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Rouck.

De heer De Rouck. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, kort vóór het kerstweekende zal ik zeer kort gaan en proberen vooral de kern van de zaak behandelen.

Op zichzelf gezien is een begroting van een weinig meer dan één miljard niet meer zo heel veel in de miljardendans, die we op dit ogenblik beleven.

Cultureel gezien echter betekent dit miljard echter heel wat als we het vergelijken met de Vlaamse en Waalse subsidies voor cultuur en als we denken aan de schaarse gelden die aan onze Vlaamse verenigingen op den lande en aan de vorming worden toegekend, ook aan onze musea en monumentenzorg.

Aan de andere kant gaat het hier onder andere over negen rijksdiensten, drie parastatale instellingen, tien privé-instellingen, acht toelagen voor internationale instellingen en drie gemeenschappelijke staatsprijzen die toch qua uitstraling en wetenschappelijke waarde van groot belang zijn, zowel voor de Vlaamse als voor de Waalse gemeenschap, instellingen en diensten, die zich nu op de tweesprong bewegen tussen de nationale en de gemeenschapsbevoegdheid, tussen het wetenschappelijke en wetenschappelijke-culturele. En bij die woorden rijst onmiddellijk de vraag of we die instellingen moeten behouden — natuurlijk

niet zoals ze nu zijn — of dat we ze moeten splitsen naar de gemeenschappen toe.

Onmiddellijk zien we echter ook dat dit een triestig dossier is, niet alleen omdat ons erfgoed, dat een volledig Vlaams erfgoed is, in puin dreigt te vallen zoals de Sint-Michielskathedraal of omdat we in de wirwar van de internationale subsidies als Vlamingen waarschijnlijk geheel andere accenten zouden leggen, die verrijkend zouden zijn voor onze Vlaamse Gemeenschap, maar ook omdat er nu toestanden heersen die geheel onaanvaardbaar zijn : we stellen vast dat in de personeelsverhouding er 1 099 statutaire zijn en 805 niet-statutaire, we stellen naast goede taalverhoudingen ook talrijke minder goede en zelfs beschamende vast voor onze Vlaamse gemeenschap : met soms gelijke verhoudingen maar met Franstalig hoger en Nederlandstalig lager personeel tot de acht Franstalig - nul Nederlandstalig-verhouding in het Nationaal Centrum voor voortbrenging en onderzoek van stoffen van microbische oorsprong.

En hier komen we tot de kern van de zaak : we willen tegenover deze instellingen en zeker tegenover ons Vlaams erfgoed te Brussel positief staan, niet alleen omdat we via deze instellingen onze Vlaamse aanwezigheid te Brussel willen bevestigen maar ook omdat we langs deze aanwezigheid willen uitstralen naar een internationaal forum, hoewel dit voor Vlaanderen op het ogenblik zeker niet meer de enige manier is om uit te stralen. Als we echter ook deze weg nog willen volgen, dan willen we dit op onze eigen manier en door het autonoom leggen van onze eigen accenten. Het is dus onze absolute eis dat niet enkel de taalverhoudingen perfect zijn en dit liefst vóór het jaar 2000, maar dat de Vlaamse gemeenschap actief kan participeren aan deze gemeenschappelijke culturele begroting : nog een verhouding die tot nadenken stemt : bij de lesgevers aan de universiteiten zijn uit de genoemde instellingen slechts 19 Nederlandstaligen en 35 Franstaligen.

Zo zouden we nog talrijke voorbeelden kunnen aanhalen, die bewijzen dat het recente Brusselse verleden een slecht geweten heeft. Maar we willen niet aan de klaagmuur gaan staan en opbouwen, opbouwen echter niet zoals men tewerkgegaan is met het Paleis voor Schone Kunsten in augustus 1981.

Daar was nu de mogelijkheid om de autonomie van de gemeenschappen toe te passen. Men heeft het niet gedaan. Daar was ook een mogelijkheid om de taalpariteit toe te passen. Integendeel, men heeft de verworven en vaak veel te royale rechten laten bestaan. Daar was ook een mogelijkheid om de twee gemeenschappen te laten onderhandelen met de stad Brussel. Men heeft het niet gedaan. Integendeel, men is zinnens een gebouw te kopen van de stad Brussel, dat met de subsidies van de Staat werd gebouwd en men neemt de honderden miljoenen schulden over zonder dat de stad Brussel zich akkoord heeft verklaard. Dit alles moest op een draffe worden goedgekeurd op het einde van juli 1981 om te ontsnappen aan de regionalisatie op 1 januari 1982 — zoals in een artikel in *Le Soir* stond van 28 juli 1981 — en om het Paleis voor Schone Kunsten zijn rol te laten spelen die het gisteren gespeeld had. Welnu, heren ministers, met dat « gisteren » gaan we niet akkoord, noch voor het Paleis voor Schone Kunsten, noch voor het geheel van de problematiek, die ons hier beweegt. We willen — en we hebben het reeds gezegd — het geheel positief benaderen, echter niet op een draffe — zoals het Paleis voor Schone Kunsten — met het gevolg dat nu inderdaad zware problemen rijzen. We willen ook niet telkens voor voldongen feiten worden geplaatst. We betalen immers mee en meer dan genoeg in deze sector, waar we op het ogenblik nog altijd te weinig garanties hebben om onze Vlaamse gemeenschap optimaal te kunnen dienen en zeker ook de Vlaamse Brusselaars het gevoel te geven dat al deze instellingen en diensten — en ik zeg niet dat er geen zijn, maar ze moeten het alle zijn — qua personeelsbezetting en onthaal en werking zowel de Vlaamse als de Franstalige gemeenschap optimaal verzorgen en ook internationaal de Vlaamse gemeenschap de waarde geven die haar toekomst en laten uitstralen op het Europese en internationale forum. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Kerpel.

De heer De Kerpel. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, dames en heren collega's, wanneer men kennis neemt van het verslag van onze collega Hanquet en meer speciaal van de uiteenzetting van de ministers van Onderwijs, stelt men vast dat vooral de Koninklijke Muntscouwburg en het Nationaal Orkest van België zich op een keerpunt bevinden, en dat ter zake belangrijke opties worden genomen in de begroting 1982.

Het dient immers gezegd dat de reddingsoperatie, die zowel door de regering als door het Parlement in de loop van 1981 werd op touw gezet om het voortbestaan van deze instellingen te verzekeren, tot een goed einde werd gebracht. Ik sta erop mijn voldoening uit te drukken over het feit dat de ministers van Onderwijs ter zake zeer belangrijke inspanningen hebben geleverd.

Blijft nochtans de vraag op welke wijze deze gunstige evolutie kan worden doorgetrokken en geconsolideerd.

Mijn uiteenzetting heeft tot doel ter zake enkele beschouwingen te geven die de regering zullen inspireren bij de voorbereiding van de begroting 1983. Deze beschouwingen zijn van tweeërlei aard, ten eerste van financiële aard en ten tweede, van structurele aard.

Op het financiële vlak dient gezegd te worden dat in de verlopen periode de beheersorganen zowel van de Koninklijke Muntchouwborg als van het Nationaal Orkest van België hun verantwoordelijkheid hebben moeten opnemen in onmogelijke omstandigheden. De hoge complexiteit van onze instellingen, vooral ingevolge de heibel rond de staatsvorming, alsmede het geharrewar dat telkenjare terugkomt bij de voorbereiding van de begrotingen, hebben ertoe geleid dat in de verlopen jaren de beide instellingen maandenlang in de grootste onzekerheid verkeerden nopens de financiële mogelijkheden waarover zij zouden kunnen beschikken voor de uitoefening van hun activiteit.

Hoewel ik van mening ben dat het systeem van de budgettaire enveloppes in geen geval in alle openbare diensten als een ideale oplossing kan worden vooropgesteld, meen ik dat voor deze twee culturele instellingen dit systeem van begroten als positief wordt ervaren. Het is immers van het grootste belang dat de beheersorganen van deze instellingen tijdig en precies weten over welke financiële middelen zij zullen beschikken om dienovereenkomstig hun activiteiten te bepalen. Het gaat hier nog min noch meer over een contract waarbij tussen de overheid en de betrokken instelling een overeenkomst wordt tot stand gebracht waarbij iedereen zijn inbreng doet maar waarbij iedereen terzelfder tijd de engagementen neemt om binnen het raam van deze inbreng, de toegewezen opdracht uit te voeren. Deze werkwijze opent in het specifiek geval van de Koninklijke Muntchouwborg en van het Nationaal Orkest van België nieuwe perspectieven. Daarvoor moeten evenwel verschillende voorwaarden vervuld zijn. Deze voorwaarden kunnen wij samenvatten in drie punten.

Ten eerste, de budgettaire enveloppes mogen in geen geval worden vastgesteld zonder een grondige bespreking over de verantwoordelijkheden van de betrokken instellingen. Daarbij moet rekening worden gehouden met de specifieke vereisten gesteld door de activiteit in deze zeer bijzondere sector, en er mag in geen geval gerefereerd worden naar blinde veralgemeningen, die al te gemakkelijk worden gehanteerd bij het opmaken van de begrotingen.

Ten tweede, de betrokken beheersorganen moeten over de nodige armslag beschikken om hun activiteit behoorlijk te ontplooiën, binnen de budgettaire perken overeengekomen met de regering. Zulks betekent dat de betrokken instelling, wat betreft de programmatie, over een zekere autonomie moeten beschikken.

Deze problematiek doet zich meer speciaal voor, voor het Nationaal Orkest van België dat ter zake afhankelijk is van de Filharmonische Vereniging en die, diensgevolge, in de onmogelijkheid verkeert haar programmatie derwijze te moduleren dat de budgettaire implicaties minder zwaar zouden gaan wegen.

Ten derde, in dit verband rijst bovendien de vraag in hoeverre deze instellingen zich kunnen integreren in de splinternieuwe markt van de audiovisuele middelen. Er dient dringend werk gemaakt te worden van deze problematiek. Het is nogal duidelijk dat, mits een intelligente aanpak, deze instellingen aanzienlijke inkomsten kunnen verwerven in deze branche, inkomsten die bijzonder welgekomen zijn om hun inkomsten en uitgaven in evenwicht te brengen.

Wij durven dan ook de hoop uit te spreken dat de discussie nopens de begroting 1983 ons in de mogelijkheid zal stellen op deze aspecten nader in te gaan, en aldus de leefbaarheid van de Koninklijke Muntchouwborg zowel als het Nationaal Orkest van België te verzekeren.

In tweede orde wou ik enkele beschouwingen geven van structurele aard. In het document opgesteld door de twee ministers van Onderwijs, wordt melding gemaakt van de organisatie van een muzikale ronde tafel, waarbij het Nationaal Orkest van België, de Koninklijke Muntchouwborg en de Filharmonische Vereniging zich zijn gaan bezinnen over de mogelijkheden van samenwerking. Op een andere plaats wordt vermeld dat de samenwerking tussen de Koninklijke Muntchouwborg en de BRT-RTB uitstekend is, en dat ter zake interessante initiatieven werden genomen.

Het komt mij voor dat de organisatie van een dergelijke muzikale ronde tafel een uiterst interessant initiatief is, op voorwaarde nochtans dat niet alleen de drie voornoemde instellingen daarbij zouden betrokken zijn, maar daarenboven een hele reeks andere autoriteiten die bij de uitoefening van de muziek in ons land betrokken zijn, en die samen moeten onderzoeken op welke wijze de muziek in ons land de beste kansen krijgt.

Op zijn minst gezegd moeten wij vaststellen dat daaromtrent op het moment weinig coördinatie bestaat, gezien de beoefening van de muziek kunst ressorteert onder zeer verschillende autoriteiten als daar zijn de

ationale regering voor de gemeenschappelijke culturele instellingen, de gemeenschapsministers voor Cultuur voor de orkesten van radio en televisie, de minister van Landsverdediging voor de uiterst belangrijke militaire muziekkorpsen, en tenslotte de ministers van de respectieve Executieven belast met het kunstonderwijs. De opdracht van een dergelijke muzikale ronde tafel zou kunnen worden gepreciseerd als volgt.

Ten eerste, de optimale ontplooiing en benutting van de talenten, derwijze dat de beoefening van de muziek in België het internationaal niveau bereikt, waarop wij aanspraak kunnen maken. In een klein land zoals het onze volstaat het aanwezige talent amper om op dat niveau behoorlijk werk te verrichten. De versnippering die wij thans kennen, is helemaal niet bevorderlijk om dat internationaal niveau te bereiken of te behouden.

Ten tweede, het bekomen van een overzicht, in het perspectief van een kosten-batenevaluatie, nopens de uitgaven door de overheid gespendeerd om het muziekleven in zijn globaliteit te steunen en te stimuleren. De begrotingen voor de muziek in België zijn thans gespreid over de verschillende rubrieken die ik daarnet heb aangegeven.

Ten derde, een radiografie opmaken van de finaliteit van het muziekonderwijs op het niveau van de academiën en de conservatoria. In dat verband rijst voorzeker het probleem van de finaliteit van onze academiën, waarvan de laureaten enerzijds voorbestemd zijn om de muziek te beoefenen in het raam van de volksoptiek, terwijl andere laureaten roeping hebben om tot de hoogste klasse door te dringen en langs de conservatoria de muziek op het hoogste niveau te beoefenen. Daarbij rijst allereerst de vraag of de academiën de gegadigden op de gepaste wijze voorbereiden voor het conservatorium, en daarbij aansluitend de vraag of daartoe geen bijkomende initiatieven dienen te worden getroffen. In dezelfde gedachtengang zou terzelfder tijd een globale analyse moeten worden gemaakt van de mogelijkheden geboden aan de laureaten van onze conservatoria, over het algemeen voorbestemd voor het muziekonderwijs, als dan niet voorafgaandelijk een ervaring moet worden verworven qua muziek in groepsverband. Wij vragen ons af of desgevallend voor de laureaten van onze conservatoria niet de mogelijkheid moet worden geschapen om tijdens hun militairdienst wat ervaring op te doen inzake deze muziek.

Een dergelijke muzikale ronde tafel zou het mogelijk maken de mogelijkheden inherent aan onze bijzondere ingewikkelde staatsstructuur op te vangen en ondanks deze complexiteit een eenheid van visie te bewerkstelligen waardoor de verschillende overheden, hetzij op nationaal niveau, hetzij op gemeenschapsniveau, hetzij op gewestelijk niveau, hetzij op het niveau van de provincies en de gemeenten, zich zouden laten inspireren.

Tot besluit wil ik mijn voldoening uitdrukken over het feit dat de huidige politiek van besparingen de regering er klaarblijkelijk niet heeft toe verleid overdadig te gaan snoeien in de uitgaven van Cultuur. Ik ben immers van mening toegedaan, dat in deze bijzonder zware crisis, men meer en meer belang moet hechten aan de kwalitatieve aspecten van onze samenleving. De beoefening van de muziek draagt zonder enige twijfel bij tot de kwaliteit van het leven. De benadering van de regering is dan ook de enig mogelijke.

In die gedachtengang zal ik dan ook het ontwerp van wet houdende de begroting van de Gemeenschappelijke Zaken voor het begrotingsjaar 1982 goedkeuren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Jules Peetermans.

M. J. Peetermans. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, bien que nous étudions un budget pour lequel les dépenses sont déjà largement entamées — nous sommes, en effet, à la fin de l'exercice qui le concerne —, je saisis l'occasion d'intervenir sur trois points qui me tiennent particulièrement à cœur.

Premièrement, j'ai pu, avec quelques membres de la commission du Conseil de la Communauté française, commission qui s'occupe de l'enseignement...

De heer De Bondt. — U is daar geen lid van.

Uw vermeend lidmaatschap berust op een wetsovertreding.

M. J. Peetermans. — ... visiter dans l'ancienne abbaye de la Cambre les locaux occupés par l'Ecole nationale supérieure des Arts visuels. Ils sont dans un état lamentable.

Cet enseignement, en langue française, je ne le nie pas, et c'est sans doute la cause de la malédiction dont il souffre, est donné dans des bâtiments qui offrent un intérêt architectural indiscutable, et qui intéressent donc non seulement la communauté bruxelloise tout entière, mais l'ensemble du pays.

J'insiste donc pour que des mesures soient prises afin que ces bâtiments soient promptement classés, et qu'un effort soit entrepris en vue de les restaurer et ainsi de les sauvegarder. Ces bâtiments appartiennent au Fonds de constructions scolaires, organisme dépendant du pouvoir central. Nous sommes en présence d'une des nombreuses difficultés qui découlent de la régionalisation actuelle. Les compétences sont mal définies et, en attendant qu'elles le soient, les bâtiments continuent, hélas ! à se dégrader.

Deuxièmement, d'une manière plus générale, on rencontre à Bruxelles de grandes difficultés à faire classer des immeubles dont l'intérêt est cependant évident. Alors que l'on consacre des dizaines de millions à la promotion du tourisme, certains sites et monuments, qui justifient la visite de Bruxelles par une foule de curieux et d'étrangers attirés par nos richesses architecturales, sont souvent laissés à l'abandon, faute des fonds nécessaires pour leur restauration et faute d'une mesure de classement prise à temps.

Enfin, je voudrais m'intéresser au projet de la création d'un parastatal « Palais des Beaux-Arts » à Bruxelles. Le rapport mentionne, en effet, que le département de la Fonction publique examine le problème du cadre et du statut du personnel, avec, comme objectif, la parité linguistique à tous les niveaux.

Cet objectif me paraît absolument injustifié, car il s'agit d'une institution...

M. De Bondt. — Nationale. C'est déjà une concession de notre part. La proportion devrait être de 60-40.

M. J. Peetermans. — ... se trouvant à Bruxelles. En effet, il est prouvé que la plupart des spectateurs qui fréquentent le Palais des Beaux-Arts, sont des francophones.

Mevrouw De Backer-Van Ocken. — Wie zegt dat ?

M. J. Peetermans. — C'est assez normal puisque, dans l'agglomération bruxelloise, les francophones constituent la majorité de la population.

Les neuf dixièmes de la population font usage du français dans leurs rapports avec les administrations locales. C'est la seule indication que nous puissions invoquer puisque le recensement linguistique a été supprimé. On a beau fermer les yeux, les réalités existent et sont celles que je viens de décrire. Par conséquent, instaurer la parité linguistique au sein du personnel est absolument contraire aux besoins objectivement constatés sur place. C'est d'ailleurs en contradiction avec la proportion qui a été arrêtée de commun accord par l'Exécutif bruxellois pour les institutions intéressantes à Bruxelles les deux communautés.

M. Vandekerckhove. — Les trois, monsieur Peetermans.

Mevrouw De Backer-Van Ocken. — Dat is een nationale instelling, mijnheer Peetermans.

M. J. Peetermans. — On sait parfaitement que dans ce cas-là, on s'est arrêté à une proportion de deux tiers de francophones pour un tiers de néerlandophones, ce qui ne correspond pas exactement aux besoins et est déjà largement favorable aux néerlandophones. C'est une première concession de la part des francophones. Mais ici on va plus loin; on estime que la parité est l'objectif à poursuivre. C'est la marque d'une volonté de flamandisation de la capitale que nous dénonçons et que nous déplorons, mais qui est manifeste et qui se signale encore ici. (*Exclamations sur certains bancs du CVP et de la Volksunie.*)

J'aimerais entendre le ministre nous expliquer comment il peut justifier la parité dans une ville où 85 à 90 p.c. de la population font plus volontiers usage du français. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw De Pauw.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, hoewel lange interessante debatten aan de definitie van het begrip « cultuur » kunnen worden gewijd, kan men het — hoe verschillend die definities ook kunnen zijn — erover eens zijn dat cultuur een zeer belangrijke aangelegenheid is, een essentieel onderdeel van het leven van een maatschappij. Toch wordt cultuur stiefmoederlijk behandeld; in tijd van crisis wordt cultuur als luxe beschouwd. Ik geef toe dat problemen als werkloosheid ons veel meer bezighouden. Dat neemt niet weg dat we de rol van de cultuur niet mogen onderschatten, juist in deze crisistijd. Culturele activiteiten, hoe

ontspannend ze ook kunnen zijn, stimuleren het nadenken, bevorderen de bewustwording. Culturele activiteiten spelen een essentiële rol in de vrijetijdsbesteding, zowel van gepensioneerden als van de jeugd, zowel bij de werkende bevolking als, en misschien vooral, bij de werklozen. Het vergroten van de culturele activiteiten zou trouwens werk kunnen bezorgen aan een aantal onder hen. Nu we naar werktijdverkorting gaan, moeten we ons bekommeren om die vrijetijdsbesteding. Misschien menen de beide nationale ministers die de gemeenschappelijke culturele zaken beheren, dat deze aangelegenheid de gemeenschappen aangaat. Zeer zeker, maar ook zij worden er in deze bevoegdheid bij betrokken. Ik wou dan ook graag van hen weten hoe zij zelf en hoe de instellingen die van deze begroting afhangen het probleem van de vrijetijdsbesteding van alle lagen van de bevolking benaderen en welke oplossingen ze te bieden hebben. Hierbij maak ik een onderscheid tussen wat ik zou noemen enerzijds, de passieve culturele activiteiten, waarbij aan de bevolking wat klaargestoomds geboden wordt, zodat de gebruikers maar hoeven te slikken en te verwerken, en, anderzijds de creatieve culturele activiteiten, waarbij de mensen zelf met eigen geest en handen wat verwezenlijken. Om bij sport te vergelijken : een voetbalmatch in de hoogste categorie is enorm spannend, maar wat sportbeoefening door een ieder baat de gezondheid. Het bevorderen van creatieve culturele activiteiten vind ik echter in deze begroting nergens terug. Vandaar mijn vraag naar de bedoelingen van de ministers en de instellingen dienaangaande.

Tijdens de besprekingen in de commissie bleek dat een aantal personen, onder wie de ministers, de mening zijn toegedaan dat de gemeenschappelijke sector zo beperkt mogelijk moet worden gehouden en dat dus liefst zoveel mogelijk aangelegenheden aan de gemeenschappen moeten worden toevertrouwd.

Hoe ik ook gehecht ben aan mijn gemeenschap, wil ik hiervoor toch waarschuwen. Laten we ons toch niet in een Vlaams en een Waals ghetto opsluiten. Het gemeenschappelijk culturele is precies dat wat ons bindt, niet sedert 1830, maar sedert het einde van de 16e eeuw. Sedertdien is een cultureel patrimonium ontstaan dat eigen is aan de zuidelijke Nederlanden. Om maar één voorbeeld te geven : de produkten van onze 17e-eeuwse schilderkunst verschillen naar inhoud en stijl van de Noordnederlandse, de Franse, de Duitse. Historisch is onze cultuur gemeenschappelijk en het is logisch dat over dit erfgoed gemeenschappelijk wordt gewaakt. Overigens, wordt in federale Staten het cultureel patrimonium opgesplitst ? Wordt bijvoorbeeld de Zwitserse beeldhouwer Giacometti in zijn Italiaanse geboortekanton geclassificeerd ? Laten we ons niet belachelijk maken. Op internationaal vlak heeft België op cultureel gebied een rol te spelen. Er zij geen misverstand : ook de gemeenschappen moeten internationaal optreden, maar laten we dan toch bovendien nagaan hoe de federale Staten, als de Verenigde Staten, de Bondsrepubliek enzovoort, hun internationale culturele politiek voeren.

In België, een internationaal cultureel kruispunt, met Brussel als Europese hoofdstad en als ontmoetingspunt van onze twee, zelfs drie gemeenschappen, mag het belang van de gemeenschappelijke culturele zaken niet worden verminderd. Tussen haakjes gezegd, merk ik met genoegen op dat er sprake is van de gemeenschappelijke instellingen van de hoofdstad. Brussel als culturele hoofdstad van het hele land verschilt dus duidelijk van de andere twee gewesten. Op cultureel gebied is Brussel niet gelijkwaardig aan de andere leden van onze staatsstructuur. Brussel biedt beide gemeenschappen, zij het ten dele, cultureel voedsel.

Wel kan ik me voorstellen waarom een aantal senatoren ernaar streven het bicommunautaire zoveel mogelijk te communautariseren. De vrees voor het overwicht van de andere taalgemeenschap is gegrond. Ik vind het spijtig dat de heer Peetermans niet meer in de zaal is. Uit ervaring weten we immers hoe in tal van de instellingen die in deze begroting voorkomen, de Franstaligheid hoogtij vierde of nog steeds viert. In de samenstelling van het personeel, die ons voor de vier nationale culturele instellingen werd meegedeeld, blijkt taalevenwicht te heersen. Dit personeel telt zelfs meer Nederlandstaligen, maar dan in de laagste trappen van de hiërarchie. In de hoogste trappen behoudt — in de instellingen die ik ken — het Frans het overwicht in het taalgebruik. Wat de deelneming aan het beleid vanwege de Vlaamse kaders betreft, kan men moeilijk maatstaven aanleggen. Toch vraag ik de ministers van nabij na te gaan hoe het taalevenwicht wordt geëerbiedigd. Deze controle zal nog meer noodzakelijk zijn in de parastatale instellingen en in de privé-instellingen dan in de rijksinstellingen. Die waarborg moeten de Vlamingen hebben. Zo aan die instellingen nationale toelagen — waartoe de Vlaamse belastingbetaler bijdraagt — worden toegekend, moeten de Vlamingen volwaardig aan de beoefening, beleid en werking deelnemen. Ik vraag bijgevolg de ministers een onderzoek dienaangaande te laten uitvoeren.

Na deze algemene beschouwingen stel ik de heren ministers meer specifieke vragen.

Ten eerste, in de nationale culturele instellingen zijn een aantal in de kaders voorziene plaatsen niet bezet. Anderzijds is er in de werkelijkheid te weinig personeel om alle taken aan te kunnen. BTK-projecten brachten maar een gedeeltelijke en tijdelijke oplossing. Als men weet hoeveel werklozen kandidaat zouden zijn voor deze eigenlijk openstaande betrekkingen, vraag ik u, heren ministers, waarom die betrekkingen niet worden bevestigd, en de kredieten voor de bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel nog worden verminderd. Hierbij verwijs ik naar artikel 11.03.

Ten tweede, onder artikel 12.28 wordt 600 000 frank minder dan in 1981 ingeschreven voor de uitgaven in verband met het openstellen van het Koninklijk Paleis voor het publiek, maar in 1981 kwam er 2,1 miljoen bij voor de tentoonstelling naar aanleiding van de 150ste verjaardag van de dynastie. Nu wordt nog 2,6 miljoen gevraagd tegenover 1,9 miljoen in 1980. Die toelage moet dus zeker geen 2,6 miljoen bedragen. Met al mijn eerbied voor het Koninklijk Huis, meen ik toch dat het belangrijker is het publiek tot musea aan te trekken dan tot het Koninklijk Paleis. Hierbij aansluitend vraag ik me af waarom nog 200 000 frank aan beeltenissen van de Koning moet worden uitgegeven (zie titel II, art. 74.83) dan wanneer de rijksmusea juist 200 000 frank minder krijgen voor de aankoop van werken van Belgische en buitenlandse kunstenaars (zie titel II, art. 74.80). Waar liggen hier de prioriteiten?

Ten derde, waarom daalt de toelage aan de VZW Nationaal Centrum voor Navorsingen over de Vlaamse Primitieven van 5 naar 1,5 miljoen? Ik verwijs naar titel I, artikel 33.04. Wordt er personeel afgedankt? Worden de uitstekende publikaties van dit centrum stopgezet?

Ten vierde, in het verslag kregen we een uitvoerige uitleg over het Paleis voor Schone Kunsten. Toch is er nog wat onduidelijk, namelijk de houding van de stad Brussel. In het verslag lezen we: «Tot dusver heeft de stad nog geen vergoeding geëist in het kader van deze overeenkomst.» Verwacht men dat de stad een vergoeding zou eisen? Of stelt de stad andere voorwaarden die de overeenkomst bemoeilijken?

Ten vijfde, in verband met de artikelen 33.42, 33.47, 34.13, 34.21 en 34.28 worden in het verslag op de bladzijden 11 tot 14 een lijst van verenigingen, organismen en activiteiten opgesomd die in 1981 werden gesubsidieerd. Daar komen zeer eigenaardige dingen in voor, en ik hoop dat de ministers in 1982 de fouten van hun voorgangers zullen herstellen. Zo werden 70 000 frank aan de *Association pour les Nations Unies* te Namen gegeven. De Vlaamse zustervereniging, namelijk de Vereniging voor de Verenigde Naties is nergens te vinden. Vroeger bestond maar één, unitaire tweetalige vereniging, die een tijd geleden werd gesplitst in twee verenigingen. Logischerwijze moet elk van die verenigingen zich tot haar gemeenschap richten. Waarom krijgt alleen de Franstalige nog een nationale toelage? Het gaat niet om de 70 000 frank, hoewel de Vlaamse vereniging zo'n som ook kan gebruiken, maar om het principe.

Andere vragen rijzen nog in verband met die lijst.

Zo zijn er postuniversitaire cursussen die 600 000 frank kregen, maar waar die plaatsvonden, waarover die gingen en aan wie die werden gedoceerd werd ons niet meegedeeld.

Er zijn een aantal initiatievenorganisaties, waarvan alleen geïnitieerden weten waarover het gaat; zo kreeg de ISCM 60 000 frank. Wat is dat? Het spijt me dat we de lijst van 1982 niet kregen.

Is het nog steeds zo dat wie aanklopt, wat krijgt? Het feit dat deze organismen, verenigingen en activiteiten in 1982 in het algemeen dezelfde subsidies of minder krijgen dan in 1981 wijst, vrees ik, op uw onverschilligheid ten opzichte van hun rol.

Wat wel opvalt, is dat in die hele sectie 34 aangaande de internationale culturele betrekkingen, behalve voor het in 1982 georganiseerde Europa, slechts één post wordt verhoogd, namelijk de Belgische bijdragen ter financiering van de *Commission for Educational Exchanges between the United States of America, Belgium and Luxembourg*. Het gaat maar om 400 000 frank, en uit ervaring weet ik wat een studiereis naar de Verenigde Staten betekent. Waarom moeten juist de betrekkingen met de Verenigde Staten worden begunstigd en de andere posten benadeeld? Deze discriminatie is onaanvaardbaar.

Ten zesde, de toelagen aan de Koninklijke Muntchouwborg en het Nationaal Orkest van België worden verhoogd, en dat juich ik ten zeerste toe, gezien de kwaliteit van hun prestaties. Maar men kan zich afvragen of bepaalde verhoudingen wel goed liggen. In België worden in totaal, dus gemeenschappen plus nationaal, aan opera en ballet 1,3 miljard besteed. Daarvan krijgt de KMS maar ongeveer 340 miljoen. Ik weet dat de gemeenschappen betoelagen zoals zij het beslissen en des te beter, als ze zoveel aan de cultuur kunnen besteden, maar nationaal zou men zich moeten bezinnen en inzien dat een behoorlijke betoelaging aan instellingen als de KMS geen verspilling betekent, integendeel. De nieuwe faam van onze nationale opera draagt immers bij tot het prestige van België. Die inspanning naar vernieuwing moet dus worden volgehouden.

Ten zevende, mag ik nogmaals de aandacht van de ministers vragen voor de monumentenzorg te Brussel? Is het niet beschamend dat de getuigen van het verleden van onze hoofdstad en van het land zo worden verwaarloosd, dat er niet het minste beleid ter zake gevoerd wordt? In Brussel moeten talloze gebouwen worden gered. Anderzijds heeft men voor allerlei functies en activiteiten infrastructuur nodig. Mag ik met aandrang vragen dat naast de al te trage restauratie van zeer belangrijke gebouwen, ook zou worden gedacht aan andere minder spectaculaire renovaties? Renoveren betekent bovendien ook tewerkstelling. Renoveren betekent ook het behoud van een bepaald typisch kader, van een eigen atmosfeer. Kunnen de ministers me laten weten of zij reeds initiatieven ter zake hebben genomen?

Heren ministers, deze begroting zou nog meer vragen kunnen oproepen, en meer kritieken verdienen. Uw gebrek aan enig beleid, uw passiviteit ten aanzien van het gemeenschappelijke culturele gebeuren zijn echter voor de SP-senatoren reeds een voldoende reden om deze begroting te verwerpen. (*Applaus op de socialistische banken en op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Coens.

De heer Coens, minister van Onderwijs. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, allereerst dank ik de rapporteur, mevrouw Hanquet. Ik dank ook de voorzitter en de leden van de commissie voor de opbouwende bespreking die wij daar hebben gehad en die hier in zekere mate werd voortgezet. Ik dank ook allen die in dit debat het woord hebben gevoerd en uitdrukking hebben gegeven aan hun bekommerning voor onze gemeenschappelijke culturele instellingen.

Zoals u weet, gaat het hier om een overgangsbegroting, en wij hopen in 1983 meer middelen ter beschikking te kunnen stellen om de problemen een afdoende oplossing te kunnen geven, maar daarover zal mijn collega Tromont straks spreken.

Bij wijze van uitleg wil ik eerst iets verduidelijken omtrent de bevoegdheidskwestie in verband met deze instellingen, want dat kan heel wat bezwaren die werden geuit ondervangen, niet in het minst die van mevrouw De Pauw.

Het is onze opvatting dat deze gemeenschappelijke culturele instellingen inherent zijn aan het bestaan van ons land met zijn drie, niet twee, diverse cultuurgemeenschappen. Het is goed dat de Duitstalige gemeenschap hier aan bod is gekomen. Wij moeten steeds goed voor ogen houden dat ook deze kleinere, maar toch volwaardige gemeenschap haar eigen taal en cultuur aanbrengt in het nationale geheel. Er zijn echter twee grote cultuurgemeenschappen, de Nederlandstalige en de Franstalige.

Wij gaan ervan uit dat men sinds de wijziging van de Grondwet in 1970 in dit land de culturele autonomie heeft willen bevestigen. Sindsdien gaat iedereen in toenemende mate, neem ik aan, ermee akkoord dat wij die culturele autonomie waar maken en hard maken.

Dat betekent voor mij dat de gemeenschappelijke sector zo beperkt mogelijk moet worden gehouden. Ik acht mij dan ook, evenmin als mijn collega, geroepen om het eigenlijke cultuurbeleid in dit land te bepalen. Dit behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen, en die gemeenschappen moeten dat in essentie doen. Wij hebben alleen een aanvullende rol op nationaal, om niet te zeggen op internationaal vlak, om mede met hen, en vooral vanuit hen, dit cultuurbeleid te bepalen. Zo komt het dat ik wat moeite heb om het verwijt van mevrouw De Pauw te aanvaarden, als zij zegt dat wij een heel beperkt cultuurbeleid hebben. Ik geloof resoluut in de volle mogelijkheden van onze cultuurgemeenschappen.

Wij mogen daarop geenszins terugkomen.

In het verlengde daarvan — en ik spreek nu als minister van Onderwijs — zou ook het onderwijs integraal tot de bevoegdheid van de gemeenschappen moeten gaan behoren. Ik weet dat de Grondwet en de praktijk ter zake een aantal obstakels oproepen. Wij moeten over alle partijen heen onderzoeken hoe wij dit samen kunnen realiseren.

Het ligt in de logica van de staatshervorming van 1970 en werd bevestigd door de jongste staatshervorming. Anderzijds zijn er nationale instellingen, er zijn internationale aspecten die ook nationaal dienen te worden beschouwd. Ik meen dat men er, bij de samenstelling van de regering, goed heeft aan gedaan om de bevoegdheid ter zake te geven aan de ministers van Onderwijs. Dit heeft niets te maken met onze persoon, wel met de functie.

De twee ministers van Onderwijs hebben een bijzondere relatie tot de respectieve gemeenschappen en hebben een nationale verantwoordelijkheid, zodanig dat de inbedding naar de gemeenschappen toe misschien het best langs de ministers die het Onderwijs tot hun bevoegdheid hebben, kan gebeuren. Ik weet ook, steeds met de betrekking tot de bevoegdheidskwestie, dat er nood is aan de herstructurering van deze instellingen. Dit moet oordeelkundig gebeuren, vanuit budgettaire oogmerken, maar niet alleen daarom. Mij gaat

het er ook om dat de kwaliteit, de culturele uitstraling van deze instellingen bevorderd wordt door betere samenwerking. Uiteraard — en ik onderstreep dat — moeten ook de nodige middelen ter beschikking worden gesteld.

Ik behoor niet tot degenen die beweren dat op onderwijs en cultuur niet kan worden bezuinigd. Ook daar moet men bezuinigen. Wij leven in een zodanige crisistijd dat men het geld, waaraan men het ook uitgeeft, goed moet worden besteed, na oordeelkundig afwegen van de noodzaak ervan.

Ik kan volledig akkoord gaan met mevrouw De Pauw, waar zij zegt dat cultuur, zeker in crisistijd, geen luxe is. Integendeel, men zou een extra inspanning moeten doen. Wil men de crisis overwinnen, dan zijn er nog andere elementen nodig dan alleen economische beschouwingen en berekeningen. Er is ook een culturele input nodig, willen wij moreel, mentaal en vanuit de totale persoonlijkheid van onze bevolking deze crisis overwinnen. Dit neemt niet weg dat er toch moet worden bezuinigd, want ook verkistingen op het vlak van cultuur en onderwijs zijn mogelijk.

Inzake de herstructurering weet u dat de Koninklijke Commissaris een belangrijke opdracht vervult. Hij heeft in opdracht van de vorige regering deze taak aangevat en bepaalde rapporten ingediend. Wij hebben daarover in de commissie gesproken. Hij geeft een aantal mogelijkheden aan en de regering moet zich uitspreken over de herstructurering, hoewel op het ogenblik nog geen definitieve opties werden genomen.

Ziedaar enkele punten die ik in eerste instantie inzake de bevoegdheid wenste te verduidelijken.

Collega De Rouck heeft gewezen op het relatief belang van deze begroting. Eigenlijk is ze — ik ben het met u eens — inderdaad relatief belangrijk. De twee gemeenschappen en de Duitstalige gemeenschap — er zijn wel drie cultuurgemeenschappen — moeten daarbij volwaardig worden betrokken en zich kunnen herkennen in de gezamenlijke inspanning om ons land op het culturele vlak de nodige uitstraling te geven.

Men moet het doen door de taalverhoudingen te respecteren. Het is evident en verschillende sprekers hebben daarop gewezen. Ook wat het taalgebruik en de conceptie betreft, moet men ernstig te werk gaan. Het gaat niet alleen over taalkaders maar ook over de effectieve taalbreng van elkeen. Elkeen is belangrijk welke plaats hij ook bekleeft in een instelling, zowel wat betreft de leidende kaders als het uitvoerend personeel. Een en ander op dit vlak is ook vanuit het Vlaams standpunt nog te onderzoeken.

Ik waardeer ten zeerste de positieve ingesteldheid van de heer De Rouck om ook vanuit de Vlaamse gemeenschap die instelling de nodige uitstraling te helpen bezorgen. Ik onderschrijf zijn zorg om daar maximaal de Vlaamse autonomie te laten wegen.

Met betrekking tot het Paleis voor Schone Kunsten heb ik gewezen op diezelfde invalshoek. Ik moet daarop niet terugkomen. Ik wens alleen op te merken dat deze wet vorig jaar tot stand is gekomen.

Mevrouw De Backer, die hier aanwezig is, heeft een enorme inspanning gedaan om met het oog op een degelijke uitstraling voor het Paleis voor Schone Kunsten een nieuwe basis aan deze instelling te geven. Na de staatshervorming is het debat omtrent de plaats binnen onze bestaande structuren voorbij. We moeten nu met de nieuwe oplossing vooruit. U weet dat er een aantal moeilijkheden zijn op allerhande niveaus. Wij hebben daar in de commissie uitvoerig op gewezen en die besprekingen zijn in het verslag opgenomen. Benoemingen doen op zich wachten. Wat de gebouwen betreft, is er betwisting met de stad Brussel. Ter zake zijn we gelukkig dat wij met onze collega, de heer Olivier, tot een zelfde standpunt zijn gekomen. Wij betwisten het recht van terugkeer opgeëist door de stad Brussel. Ook de heer Olivier, bevoegd inzake openbare werken en gebouwen, heeft dat duidelijk gesteld.

De pariteit inzake het personeelsstatuut en de personeelsformatie is door de wet gewaarborgd. We stappen daar niet van af.

Ik kan echter niet akkoord gaan met wat de heer Jules Peetermans ter zake heeft gesteld. Men moet weten wat men wil. De Vlaamse gemeenschap wil deze instelling in stand houden, met ten minste het recht gewaarborgd door de wet, op pariteit voor alle niveaus, zoals dit past in een nationale instelling. Dit betwisten doet ons op meer dan een punt twijfelen aan de goede bedoelingen om nationale instellingen in stand te houden en te bevorderen. Ik meen dat ik daar geen verdere commentaar hoeft aan te wijden.

De heer De Kerpel heeft een heel interessante uiteenzetting gehouden met nuttige suggesties voor de begroting 1983. Ik wil hem daarvoor danken en feliciteren. Ik heb zijn tekst ter beschikking gekregen en nagelezen. Ik ben van oordeel dat we natuurlijk de betrokken instellingen de nodige financiële middelen moeten geven. Collega Tromont zal daarop terugkomen.

Wat de begroting voor 1983 aangaat, hopen we meer middelen ter beschikking te kunnen stellen met het oog op een groei van meer dan 20 pct. Maar vooraf dient orde te worden gesteld. Ik blijf bij deze grondstelling : budgettaire enveloppes zijn goed, soepel beheer is noodzakelijk, maar zuinig beheer is een vereiste, ook voor deze instellingen op nationaal cultureel vlak. Evengoed en nog meer dan andere instellingen moeten zij leren samenwerken. We hebben nood aan een bundeling van de krachten op dit vlak.

Daarover is een ronde-tafelconferentie aan de gang. Ik heb daar ietwat ervaring mee. Het is niet eenvoudig om tot een consensus te komen en een werkelijke samenwerking te bereiken. Wij gaan daar zeker niet, zonder meer, geld aan besteden. Er is een tendens tot samenwerking mits aan weerszijden meer toelagen worden gegeven, wat de gemakkelijkste vorm van samenwerking is. Dit is niet de weg die wij ons in deze crisistijd kunnen veroorloven. Het zal overal met iets minder moeten gebeuren, maar samenwerking blijft noodzakelijk. Als beleidsverantwoordelijken is dat onze plicht. Wat er ook van zij, ik ben voor samenwerking maar steeds met de beperkte budgettaire mogelijkheden voor ogen.

Mijnheer De Kerpel, de mogelijkheden van integratie van, wat u noemt, de splinternieuwe markt van audiovisuele middelen, mag niet worden overschat. Platen uitgeven is goed maar of dat altijd winstgevend is, is een ander probleem.

Ik ga daar nu niet verder over uitweiden. U sprak meer in detail over structurele hervormingen. Ik wil desaangaande geen enkel misverstand laten bestaan. Ik wil de staatshervorming respecteren en de culturele autonomie optimaliseren. Waar u spreekt over samenwerking tussen de gemeenschappen en de nationale overheid inzake BRT-RTBF enzovoort, ben ik het eens, maar daarvoor is een gemeenschappelijk initiatief noodzakelijk. Wij aanvaarden geen nationale bevoegdging naar de gemeenschappen toe. Wij zijn uiteraard bereid om overleg te plegen met alle betrokkenen, maar dan op voet van gelijkheid en zeker niet in de vorm van een bevoegdging. Ik wil dat hier duidelijk stellen. Uw beschouwingen mogen niet verkeerd worden geïnterpreteerd. U hebt ook gesproken over de bevordering van de muziekkunst. Ik geloof daar met u ten zeerste in. U bekijkt het probleem in een internationaal perspectief. Vanuit de gemeenschappen in dit land moeten de inspanningen nationaal worden gebundeld om zo te komen tot internationale uitstraling.

U stelt dat aan de kunst nooit genoeg geld kan worden besteed. Ik geloof met u dat langs die weg de kwalitatieve aspecten van onze samenleving kunnen worden verbeterd en ook de kwaliteit van het leven in het algemeen, maar alles moet betaalbaar blijven.

Ten laatste maar niet het minst is er de belangrijke uiteenzetting van mevrouw De Pauw waaraan ik reeds een paar woorden ten gronde heb gewijd. Ik wil de problemen even op een rij zetten. Cultuuruitgaven zijn geen luxe. Ze zijn zelfs economisch relevant. Het probleem ligt echter veel dieper. Ik ga akkoord met haar dat de mensen niet louter beroepsbekwaamheid moet worden bijgebracht. Er moet worden gestreefd naar totale levensbekwaamheid. Ik zie niet hoe zulks mogelijk is zonder een reële bevordering van de cultuur in de ruimste zin van het woord en zonder democratisering van de kunst. De levenskunst mag daarbij niet worden verwaarloosd. Het actief beoefenen van de kunst moet in alle opzichten worden aangemoedigd. In ieder mens schuilt een bekwaamheid of een talent. Dat moet worden ontdekt en aangesproken. Iedereen moet de mogelijkheid worden gegeven om een activiteit op het culturele vlak te ontwikkelen.

Mevrouw De Pauw heeft een pleidooi gehouden voor het nationaal cultureel patrimonium. Ik heb dat ietwat moeten relativeren vanuit het gemeenschapsperspectief.

Vervolgens hebt u, mevrouw De Pauw, een reeks concrete vragen gesteld. De kaders waarover u sprak, zijn inderdaad niet bezet. Er is te weinig personeel. Ik hoop dat wij in 1983 de structurele oplossing kunnen geven die de instellingen verdienen. Er zijn noodoplossingen. Vanuit uw verantwoordelijkheid ter zake weet u hoe moeilijk dat allemaal is. Ik ben het met u eens dat men moet proberen het probleem structureel op te lossen.

U hebt een delicate problematiek aangehaald : het openstellen van het Koninklijk Paleis voor het publiek. Ik zou dat niet in oppositionele termen stellen : kredieten voor de musea of voor het Koninklijk Paleis? Het Koninklijk Paleis behoort tot ons nationaal cultureel patrimonium. De toegankelijkheid ervan moeten wij optimaal verzekeren en wij moeten de nodige middelen daartoe ter beschikking stellen.

U vraagt in het bijzonder aandacht voor het Nationaal Centrum voor Navorsing over de Vlaamse Primitieven. In 1982 verminderde de toelage gevoelig welke aan die instelling wordt verleend. Ik wil dit probleem nader bekijken in het kader van de begroting 1983.

Wat het probleem met de stad Brussel betreft ten aanzien van het Paleis voor Schone Kunsten heb ik u gezegd wat onze benadering is. In overleg met onze collega van Openbare Werken zullen wij trachten de stad Brussel ertoe te brengen hier ook een nationale rol te spelen zoals het een hoofdstad past en waarbij zij niet alleen aan zichzelf denkt maar bereid is voor dit probleem eens en voorgoed een oplossing te vinden.

U hebt dan een hele reeks beschouwingen gewijd aan de verenigingen en activiteiten die wij subsidiëren. Ik herinner mij dat collega De Bondt hierover in de commissie heeft gesproken.

Wij moeten de lijst uitzuiveren en een nauwkeurig onderzoek wijden aan de activiteiten van al deze verenigingen waarvan ik het nut en de noodzaak niet betwist. Wij zijn verantwoordelijk voor zaken die uit de aard der dingen zelf nationaal moeten worden gehouden en die niet behoren tot de ene of de andere cultuurgemeenschap. Van het moment dat zij kunnen worden gerekend tot de ene of de andere gemeenschap moeten de belangen via de gemeenschappen en niet nationaal worden behartigd.

De toelagen aan de Muntchouwburg en het Nationaal Orkest van België worden verhoogd. U verheugt zich daarover. U vraagt ook voor opera en ballet de nodige middelen te verzekeren. Ik meen dat wij ter zake voldoende middelen op het nationale vlak besteden, gegeven al wat binnen het raam van de gemeenschappen ter zake wordt verleend.

U weet dat ik als geïnteresseerde deze materie in de mate van het mogelijke volg. Ik ben er fier op dat wij in het kader van de Vlaamse gemeenschap over een en ander beschikken dat de moeite waard is en dat zulks ook op het nationale vlak het geval is. Ik kan er mij alleen maar over verheugen in de mate dat dit de uitdrukking is van wat binnen onze gemeenschap en ook binnen de Franstalige en de Duitstalige gemeenschap leeft.

Wij weten dat u zich ten eerste bekommert om de monumentenzorg te Brussel, mevrouw De Pauw. Wij beschikken daar over een groot patrimonium. De klassering ervan, moet, zoals u weet, uitgaan van de gemeenten of van de Koninklijke Commissie. De procedure ter zake verloopt langzaam en stroef. Het samengaan van de Vlaamse en de Franstalige gemeenschap in die commissie is niet altijd even gemakkelijk. Ik hoop evenwel dat men elkaar kan verstaan in het belang van de instellingen die dienen te worden geklasseerd en bewaard als zijnde behorend tot ons cultureel patrimonium.

Ik wil nog speciaal een woord zeggen over de Muntchouwburg waarvan ik met u het artistiek hoog peil waardeer. Toch moet worden opgemerkt dat men beheerskundig het probleem moet onderzoeken en dat men ernstig overleg moet plegen. Wij zullen ons daarmee intens bezighouden omdat een en ander nader onderzoek vergt.

Indien de reële behoeften gekend zijn, zullen wij meer financiële middelen ter beschikking stellen. Interne samenwerking en overleg is echter ook geboden. Men moet de krachten bundelen over alle instellingen heen. Ik vind dit een belangrijke gelegenheid en daarom trof het mij des te meer dat u zei dat wij ter zake te weinig interesse vertonen. Onze hoofdprijs is natuurlijk de sector onderwijs. Onderwijs en cultuur kunnen evenwel niet volledig worden gescheiden. In deze nationale instellingen ontmoeten wij elkaar elk vanuit onze eigen gemeenschap. Wij doen dit in het belang van en ter bevordering van de gemeenschappelijke culturele instellingen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Tromont, ministre.

M. Tromont, ministre de l'Éducation nationale. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, je tiens également à adresser mes félicitations à notre honorable collègue, Mme Hanquet, pour l'excellent rapport qu'elle a élaboré.

Je sais gré aux membres de la commission de l'Enseignement et de la Science, ainsi qu'aux différents intervenants de l'intérêt très réel qu'ils ont manifesté à l'égard des institutions concernées par le budget des Affaires culturelles communes.

Mon collègue, M. Daniel Coens, vous a exposé il y a quelques instants, les raisons pour lesquelles il appartient aux ministres de l'Éducation de défendre ce budget devant nous. Je ne puis que m'associer à ce qu'il vous a dit. Nous sommes effectivement tout disposés à examiner avec les communautés les propositions éventuelles qu'elles pourraient formuler dans le cadre de leurs compétences et à en discuter ensemble autour d'une table.

Le budget des Affaires culturelles communes de l'année 1982 est modeste. Son montant a été définitivement arrêté en mars 1982 : il

comprend exactement 1 017,5 millions pour les dépenses courantes et 39,7 millions pour les dépenses d'investissements.

Ce budget n'en a pas moins une grande importance, car en dépendent — le rapporteur l'a rappelé à cette tribune — des institutions telles que des parastataux comme le Théâtre royal de la Monnaie et l'Orchestre national de Belgique, certaines institutions scientifiques culturelles, comme les Musées royaux d'Art et d'Histoire, les Musées royaux des Beaux-Arts et l'Institut royal du Patrimoine artistique, ainsi que de nombreuses ASBL situées dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale, dont les activités ne s'adressent pas uniquement à l'une ou à l'autre des communautés.

C'est donc dans le cadre d'une enveloppe budgétaire particulièrement contraignante que nous avons dû tenter de répondre aux besoins de ces différents organismes et institutions.

Notre marge de manœuvre était limitée. Notre volonté était de ne pas porter atteinte à l'existence de ces institutions. Nous avons dû, en conséquence, diminuer d'autres postes budgétaires tels que celui de l'Unesco pour lequel nous n'avons pu inscrire que 23,9 millions.

Je tiens à signaler, à ce propos, que le feuillet d'ajustement de 1982 traduira la réalité des engagements de notre pays à l'égard de cet organisme international.

Et, puisque je parle de l'Unesco, je voudrais m'attarder quelques instants à l'intervention de notre honorable collègue, M. Eicher, qui s'est intéressé plus particulièrement à la composition du comité belge de l'Unesco. Il lui semblait, entre autres, que les crédits consentis en dépenses courantes ou en dépenses de capital étaient insuffisants et il se posait la question de savoir quand seraient envisagés, d'abord, une adaptation aux besoins réels et, ensuite, un transfert à la Communauté germanophone.

Le rapport lui-même répond à cette question, notamment au deuxième alinéa du point 1 de la page 2 où, après avoir rappelé pourquoi les ministres de l'Éducation nationale défendent ce budget devant le Parlement, il ajoute : « C'est la raison pour laquelle les ministres nationaux ont à défendre le budget des Affaires culturelles communes, qui, dans la version 1982, comprend, en outre, les Affaires culturelles de langue allemande dépendant des services du Premier ministre. »

Il va de soi qu'il y a eu intégration de ces éléments dépendant des services du Premier ministre dans le présent budget et, M. le Premier ministre lui-même a déjà eu l'occasion de se rendre au Conseil de langue allemande pour exposer sa politique en matière culturelle.

Quant à l'Unesco, monsieur Eicher, vous avez raison de souligner que la composition de la représentation au sein du comité belge ne comprend pas de germanophone. J'estime, comme vous, qu'il y a lieu de revoir cette composition. En effet, il n'est pas logique que la Communauté germanophone ne soit pas représentée au sein de ce comité.

Vous avez également parlé du Palais des Beaux-Arts et de son conseil d'administration.

Je rappelle que la loi du 12 août 1981 prévoit une représentation de la Communauté germanophone au sein du conseil d'administration du nouveau parastatal Palais des Beaux-Arts. Par conséquent, satisfaction vous sera donnée dans ce sens.

Votre attention s'est aussi portée sur deux parastataux gravement touchés par la crise, comme de nombreux orateurs l'ont souligné, à savoir le Théâtre royal de la Monnaie et l'Orchestre national de Belgique.

Leurs budgets respectifs, vous le constaterez, ont été augmentés de 14,5 et 19,5 p.c. par rapport à l'année antérieure.

Mme Hanquet, notre rapporteur, a bien voulu signaler que, dès le mois de juin 1982, nous avons associé aux travaux d'une table ronde musicale l'Orchestre national de Belgique, le TRM, les représentants syndicaux des deux parastataux et la Société Philharmonique de Belgique. Le monde musical bicommunautaire connaît, en effet, un malaise profond et il est vraisemblable que les crédits de 1982 et des années à venir ne permettront pas aux trois organisations précitées de continuer à mener tout à fait normalement leurs activités.

À propos de cette table ronde, je note les remarques constructives — et je l'en félicite — de notre honorable collègue, M. De Kerpel. Ces remarques nous aideront à dégager des idées maîtresses dans les discussions en cours.

Cette table ronde nous a permis jusqu'à présent de recueillir toutes les données nécessaires à l'élaboration de certaines formules de restructuration. Celles-ci ne seront guère faciles à réaliser dans la pratique,

il faut bien le reconnaître, eu égard à la spécificité des types de personnel de ces institutions : personnel statutaire ou contractuel, artistique et administratif. Nous avons cependant bon espoir de pouvoir déposer sous peu des propositions concrètes à ce sujet.

Des membres de la commission nous ont longuement interrogé sur l'avenir du Palais des Beaux-Arts.

La loi du 12 août 1981 a, en effet, transformé l'ASBL en un parastatal. L'entrée en vigueur de cette loi est liée à la réalisation de certaines modalités préalables : il y a lieu de prévoir l'arrêté royal réglant le fonctionnement du parastatal, de fixer le cadre du personnel et enfin de régler le transfert des bâtiments à l'Etat.

Je voudrais répondre maintenant à M. Peetermans qui, d'une part, s'est inquiété de l'état lamentable des locaux d'une institution dépendant de mon département et, d'autre part, a demandé pourquoi la parité linguistique doit être respectée au sein du nouveau parastatal.

En ce qui concerne les bâtiments de la Cambre, je lui dirai que ces locaux dépendent du Fonds des bâtiments scolaires. Dès qu'un projet éventuel de classement ou de restauration me sera soumis, je l'examinerai attentivement. J'ajouterais qu'au feuillet d'ajustement de 1982, nous avons prévu, jusqu'à présent, un million de francs pour les édifices privés et 62 millions pour les édifices publics.

Par ailleurs, cher collègue, vous devez savoir que les lois linguistiques imposent la parité linguistique dans tous les parastataux et que, par conséquent, celui-ci ne peut y échapper.

L'arrêté royal relatif au fonctionnement du parastatal a été élaboré en respectant scrupuleusement le Pacte culturel. Il est actuellement examiné par le département des Finances avant son passage au Conseil d'Etat.

La Fonction publique étudie, de son côté, les problèmes soulevés par le cadre du personnel et doit, précisément, respecter, à tous les niveaux, cette parité dont vous avez fait mention.

Malheureusement, nous n'avons pas encore pu établir la convention de cession des bâtiments. En effet, l'ASBL doit être dissoute pour être transformée en parastatal. Or, les statuts de cette ASBL prévoient qu'en cas de dissolution, les biens immobiliers font retour à la ville de Bruxelles. Il est donc indispensable d'obtenir un accord entre la ville et l'Etat au sujet de ce droit de retour.

Nous tenons à souligner que nous mettrons tout en œuvre pour que le retard occasionné par les négociations avec la ville ne causent aucun préjudice à l'ASBL Palais des Beaux-Arts, qui sera amenée à poursuivre ses activités plus longtemps que nous ne l'avions souhaité.

Un problème existe, en raison du passif de cette ASBL, une partie des dettes étant exigible à très court terme.

En vous présentant ce budget des Affaires culturelles communes pour 1982, nous savons que toutes les exigences financières des institutions qui y figurent n'ont pas été satisfaites.

Cette situation sera améliorée en 1983, puisque le budget connaîtra un accroissement de l'ordre de 20 p.c. Les problèmes subsisteront, nous le reconnaissons. Mais nous avons la ferme volonté de les rencontrer, car il y va de la sauvegarde d'un patrimoine culturel dont le rayonnement doit être préservé. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Rouck.

De heer De Rouck. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, dames en heren, ik heb in mijn uiteenzetting gewezen op de triestige toestand van bepaalde instellingen en diensten in het Brusselse, onder andere op de toestand van het statutair en niet-statutair personeel. Voor het statutair personeel gaat het in het totaal over 1 099 personen of 57 pct. Voorts zijn er 805 niet-statutairen of 43 pct.

In een nota van het wetenschappelijk personeel van het Instrumentenmuseum lezen wij dat dit personeel hoofdzakelijk uit occasionele medewerkers bestaat, die respectievelijk in functie zijn sedert 7, 11, 14 en zelfs 17 jaar. De verlenging van hun statuut zou voor het laatst tot 1982 worden toegestaan.

Het gaat dus over contractuelen en hun aantal is tamelijk groot. Natuurlijk zijn zij bezorgd om hun toestand en ik kreeg in dit verband graag een woordje uitleg van de minister. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Coens.

De heer Coens, minister van Onderwijs. — Mijnheer de Voorzitter, zeer terecht wijst collega De Rouck op deze problematiek. Het getal niet-statutaire personeelsleden is zoals hij zegt, indrukwekkend. Het

gaat namelijk over 43 pct. Dit probleem is aanhangig gemaakt bij onze collega's van Begroting en van het Openbaar Ambt ten einde ter zake een gunstige oplossing te vinden.

In afwachting hebben wij natuurlijk maatregelen genomen met het oog op het verder kunnen functioneren van deze instelling, ook na 31 december 1982.

De heer Van In. — Hun statuut wordt dus verlengd?

De heer Coens, minister van Onderwijs. — Inderdaad.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES AFFAIRES CULTURELLES COMMUNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1982

Discussion des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE CULTURELE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1982

Beraadslaging over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget des Affaires culturelles communes de 1982.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor 1982.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion le texte proposé par la commission?

Ik stel de Senaat voor de tekst aangenomen door de commissie als basis te nemen voor de bespreking. (*Instemming.*)

Quelqu'un désire-t-il intervenir dans la discussion des articles du tableau?

Wenst iemand het woord in de bespreking van de artikelen van de tabel?

Personne ne demandant la parole, je mets ces articles aux voix.

Daar niemand het woord vraagt, breng ik deze artikelen in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir document n° 5-XX-1, session 1981-1982, et document n° 5-XX-2, session 1982-1983, du Sénat.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stuk nr 5-XX-1, zitting 1981-1982, en stuk nr. 5-XX-2, zitting 1982-1983, van de Senaat.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

Crédits pour les dépenses courantes (titre I) et pour les dépenses de capital (titre II)

Article 1er. Il est ouvert pour les dépenses de l'année budgétaire 1982 afférentes aux Affaires culturelles communes des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits non dissociés	Crédits dissociés	
		Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
Dépenses courantes . . .	1 017,5	—	—
TITRE II			
Dépenses de capital . . .	39,7	—	—
Totaux . . .	1 057,2	—	—

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en kapitaaluitgaven (titel II)*

Artikel 1. Voor de uitgaven betreffende de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1982 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

	Gesplitste kredieten		
	Niet- gesplitste kredieten	Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven	1 017,5	—	—
TITEL II			
Kapitaaluitgaven	39,7	—	—
Totalen	1 057,2	—	—

Deze kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

*Dispositions particulières
relatives aux dépenses courantes*

Art. 2. Par dérogation à l'article 15 de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 10 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département.

*Bijzondere bepalingen
betreffende de lopende uitgaven*

Art. 2. In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10 000 000 frank aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement verleend worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Par dérogation à l'article 14, premier alinéa, de la loi du 29 octobre 1846 relative à l'organisation de la Cour des comptes, les avances de fonds peuvent servir à payer les rémunérations, les allocations et indemnités de toutes espèces en faveur du personnel rétribué par l'Etat ainsi que les créances résultant de marchés n'excédant pas 100 000 francs.

Les avances de fonds mises à la disposition du Service des fouilles pourront supporter des dépenses d'un montant maximum de 100 000 francs.

Les avances de fonds mises à la disposition de l'administration des Arts, Lettres, Education populaire et Jeunesse ainsi que des musées de l'Etat relevant de cette administration pour l'achat d'œuvres d'art ou d'objets de collection pourront supporter des dépenses d'un montant maximum de 100 000 francs.

Art. 3. In afwijking van artikel 14, eerste alinea, van de organieke wet van het Rekenhof van 29 oktober 1846 mogen de geldvoorschotten gebruikt worden voor de uitkering van de bezoldigingen, de toelagen en vergoedingen van alle aard ten gunste van het personeel bezoldigd door de Staat evenals voor de betaling van de schuldvorderingen voortvloeiend uit overeenkomsten die 100 000 frank niet overschrijden.

De geldvoorschotten, ter beschikking gesteld van de Dienst voor opgravingen, mogen uitgaven dekken die ten hoogste 100 000 frank belopen.

De geldvoorschotten, ter beschikking gesteld van het bestuur van Kunsten, Letteren, Volksopleiding en Jeugd alsmede van de rijksmusea ressorterend onder dit bestuur, voor de aankoop van kunstwerken of collectievoorwerpen mogen uitgaven dekken tot een maximumbedrag van 100 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Les reliquats éventuels des crédits alloués aux différents musées de Belgique pour l'acquisition d'œuvres d'art ou d'objets de collection, pourront être versés, au titre de subventions, aux caisses de ces établissements.

Art. 4. De eventuele overschotten van de kredieten verleend aan de verschillende musea van België voor de aankoop van kunstwerken of collectievoorwerpen mogen als toelagen gestort worden in de kassen van deze instellingen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Les indemnités pour frais funéraires ainsi que les allocations de naissance peuvent être liquidées de la même manière que les rémunérations des bénéficiaires.

Art. 5. De vergoedingen wegens begrafenis kosten, alsmede de geboortetoelagen mogen op dezelfde wijze uitbetaald worden als de bezoldigingen der belanghebbenden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Les crédits non dissociés ci-après peuvent couvrir des dépenses se rapportant à des années budgétaires antérieures :

Titre I;

Section 31;

Article 12.01;

Section 32;

Article 12.01;

Section 33;

Article 12.01.

Art. 6. De hierna volgende niet-gesplitste kredieten mogen uitgaven dekken met betrekking tot vroegere begrotingsjaren :

Titel I;

Sectie 31;

Artikel 12.01;

Sectie 32;

Artikel 12.01;

Sectie 33;

Artikel 12.01.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — *Section particulière*

Art. 7. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi, sont évaluées à 709 200 000 francs pour les recettes et à 736 700 000 francs pour les dépenses.

TITEL IV. — *Afzonderlijke sectie*

Art. 7. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 709 200 000 frank voor de ontvangsten en op 736 700 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article ou du littéra se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables du département sont désignés par l'indice C.

Art. 8. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera die betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen van het departement, worden door het teken C aangeduid.

— Adopté.
Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé cet après-midi au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen vanmiddag over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES AFFAIRES CULTURELLES COMMUNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1981

Discussion des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE CULTURELE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1981

Beraadslaging over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget des Affaires culturelles communes de 1981.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor 1981.

Quelqu'un désire-t-il intervenir dans la discussion des articles du tableau ?

Wenst iemand het woord in de bespreking van de artikelen van de tabel ?

Personne ne demandant la parole, je mets ces articles aux voix.

Daar niemand het woord vraagt, breng ik deze artikelen in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir document n° 6-XX-1, session 1981-1982, et document n° 6-XX-2, session 1982-1983, du Sénat.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stuk nr. 6-XX-1, zitting 1981-1982, en stuk nr. 6-XX-2, zitting 1982-1983, van de Senaat.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

I. Ajustements des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I, dépenses courantes, et au titre II, dépenses de capital, du budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1981, sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs) :

		Crédits dissociés		
		Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I				
<i>Dépenses courantes</i>				
Crédits supplémentaires de l'année courante	4,2	—	—	—
Réductions	41,0	—	—	—
Crédits supplémentaires pour années budgétaires antérieures	169,7	—	—	—
TITRE II				
<i>Dépenses de capital</i>				
Crédits supplémentaires de l'année courante	—	—	—	—
Réductions	—	—	—	—
Crédits supplémentaires pour années budgétaires antérieures	0,9	—	—	—

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten, ingeschreven onder de titel I, lopende uitgaven, en onder de titel II, kapitaaluitgaven, van de begroting van

de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1981, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken) :

	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten			
	—	Vast-leggings-kredieten	—	Ordonnan-cerings-kredieten	—
TITEL I					
<i>Lopende uitgaven</i>					
Bijkredieten voor het lopende jaar	4,2	—		—	
Verminderingen	41,0	—		—	
Bijkredieten voor vroegere begrotingsjaren	169,7	—		—	

TITEL II

Kapitaaluitgaven

Bijkredieten voor het lopende jaar	—	—	—
Verminderings	—	—	—
Bijkredieten voor vroegere begrotingsjaren	0,9	—	—

— Adopté.

Aangenomen.

II. Dispositions diverses

Art. 2. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé cet après-midi au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen vanmiddag over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET TOT VASTSTELLING VAN DE LEGERSTERKTE VOOR HET JAAR 1983

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI FIXANT POUR L'ANNEE 1983 LE CONTINGENT DE L'ARMEE

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot vaststelling van de legersterkte voor het jaar 1983.

Nous abordons l'examen du projet de loi fixant pour l'année 1983 le contingent de l'armée.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Le rapporteur, M. du Monceau de Bergendal, renvoie à son rapport écrit.

Het woord is aan de heer Robert Maes.

De heer R. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik wou in verband met de wet op het contingent in een paar minuten toch de volgende vaststellingen doen.

Ten eerste, zoals vele voorgaande jaren blijven de onverklaarbare verschillen bestaan tussen het percentage voor de dienst afgekeurde Vlaamse en Franstalige miliciens en eveneens inzake de tijdens hun diensttijd nog vrijgestelde miliciens.

U heeft, mijnheer de minister, zoals een paar van uw voorgangers al deden, nog eens bevestigd dat de criteria voor de miliciens van beide taalregimes nochtans dezelfde zijn. Ik blijf het dan maar niet begrijpen want ik zal zo vriendelijk zijn er geen andere conclusies uit te trekken.

Ten tweede, uit de door u verstrekte inlichtingen, mijnheer de minister, blijkt ook dat er in 1983 een afvloeiing zal zijn van 1 400 beroepsvrijwilligers die door miliciens zullen worden vervangen. In 1983 zal dit nog uitzonderlijk mogelijk zijn omdat er nog genoeg miliciens beschikbaar zullen zijn maar in de volgende jaren zal ook het aantal miliciens dalen gezien de demografische ontwikkeling. Het lijkt geen twijfel dat deze vervanging van beroepsvrijwilligers door miliciens de toch al beneden peil staande paraatheid van onze strijdkrachten nog zal verminderen.

Ook hier spelen de budgettaire noodwendigheden ongetwijfeld een rol. Dit alles bevestigt nog eens dat wij inzake onze landsverdediging, zoals ik reeds tijdens mijn betoog bij de begrotingsbespreking heb aangevoerd, voor de kwadratuur van de cirkel — voor een niet in goede zin oplosbaar probleem — staan.

Ten derde, ik was ook verbaasd door de verklaring die u, mijnheer de minister, volgens het verslag zou afgelegd hebben, namelijk dat het gewenste aantal van 28 500 beroepsvrijwilligers in april 1983 zou worden bereikt.

Ik meende uit de gedurende de jongste paar jaar al meermaals gekregen uitleg te hebben begrepen dat het gewenste aantal beroepsvrijwilligers op geen enkel ogenblik feitelijk bereikt werd, dat er dus op het ogenblik al een vrij aanzienlijk tekort bestaat dat door de zoëven door mij geschetste evolutie in 1983 nog zal worden verergerd.

Gezien echter de wet op het contingent op zichzelf alleen maar een maximum van de getalsterkte van onze strijdkrachten vastlegt, zal onze fractie deze wet goedkeuren. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Vreven.

De heer Vreven, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het wetsontwerp dat hier wordt besproken is eigenlijk een jaarlijkse formaliteit die moet worden vervuld ingevolge artikel 119 van de Grondwet.

Zoals ik reeds in de Kamer heb gezegd heeft dit ontwerp geen enkele budgettaire weerslag en geeft het de politiek van het ministerie van Landsverdediging niet weer. Hier is geen sprake van duur van diensttijd van de dienstplichtigen, van professionalisering, van saneringsmaatregelen en evenmin van operationele aspecten.

Het gaat hier alleen om cijfergegevens met betrekking tot het contingent van volgend jaar.

In antwoord op de uiteenzetting van de heer Maes, kan ik alleen bevestigen wat ik reeds in de commissie heb verklaard over het verschil in percentages tussen Nederlandstaligen en Franstaligen bij de afkeuringen om fysieke redenen.

Mijnheer Maes, ik heb geen andere verklaring. U kunt hieruit afleiden wat u wilt. Persoonlijk heb ik daar ook mijn ideeën over, maar ik wil mij daar hier niet over uitspreken.

Ik kan u enkel bevestigen dat door verschillende universiteiten reeds studies werden gedaan over de fysieke gesteldheid die alle tot analoge resultaten hebben geleid en de gegevens van Landsverdediging gebaseerd op identieke criteria voor Nederlandstaligen en Franstaligen confirmeren. Dit zal uiteindelijk wellicht ook overeenstemmen met uw conclusies.

In 1983 zullen, zoals ik reeds heb gezegd, 1 400 beroepsmilitairen afvloeien die niet zullen vervangen worden ingevolge budgettaire maatregelen. Zoals ook in de commissie werd besproken, meen ik dat er wegens het huidige stelsel van gedeeltelijke professionalisering in de jaren 1985-1986 een probleem zal ontstaan inzake het aantal beschikbare miliciens. Aangezien een eventuele wetswijziging niet tot stand zal kunnen komen zonder een langdurige procedure, zou het goed zijn in de loop van 1983 een werkgroep op te richten bestaande uit senatoren

en kamerleden van de commissies voor Binnenlandse Zaken en voor de Landsverdediging, om deze wetswijziging voor te bereiden. Het systeem dat thans wordt toegepast, kan inderdaad niet blijven bestaan. De eventuele aanpassingsplannen, waarin tegen het voorjaar is voorzien, zouden misschien wel kunnen toelaten de huidige situatie nog enkele jaren te behouden.

Het professionaliseringsplan, dat werd opgesteld door één van mijn voorgangers, zou *in fine* moeten leiden tot een dienstplicht van zes maanden. Voor de huidige periode was voorzien in een dienstplicht van tien maanden in België en acht maanden in Duitsland en werd rekening gehouden met 28 500 vrijwilligers. Die professionalisering is in feite echter, laat ons hopen voorlopig, stopgezet. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé :

Artikel één luidt :

Artikel 1. De legersterkte voor het jaar 1983 wordt vastgesteld op ten hoogste 97 043 militairen.

Article 1er. Le contingent de l'armée pour l'année 1983 est fixé à 97 043 militaires au maximum.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Tot de in 1983 op te roepen dienstplichtigen behoren :

1° De dienstplichtigen van de klas 1983;

2° De dienstplichtigen die behoren tot het contingent van een vroegere klasse dan 1983 en die, hoewel zij verder deel uitmaken van het contingent hunner klasse, nog niet werden opgeroepen om hun werkelijke diensttermijn te vervullen.

Art. 2. Les miliciens à appeler en 1983 comprennent :

1° Les miliciens de la classe de 1983;

2° Les miliciens qui font partie d'un contingent à lever d'une classe antérieure à celle de 1983, et qui, tout en continuant à faire partie du contingent à lever de leur classe, n'ont pas encore été appelés pour accomplir leur terme de service actif.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Deze wet treedt in werking op 1 januari 1983.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1983.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé cet après-midi au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen deze namiddag over het ontwerp van wet in zijn geheel.

De Voorzitter. — Ik stel voor hier onze werkzaamheden te onderbreken. Aanvankelijk had ik gedacht deze ochtend nog het ontwerp van wet met betrekking tot de huurovereenkomsten te kunnen aanvatten. Gelet echter op het aantal ingeschreven sprekers en vooral op het groot aantal amendementen dat bij dit ontwerp werd ingediend, lijkt het mij beter het debat deze namiddag om 14 uur aan te vatten, zodat het niet moet worden onderbroken.

Nous reprendrons nos travaux cet après-midi à 14 heures.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 11 h 50 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 11 u. 50 m.)

792